

Kázeň z evanjelických Služieb Božích v Bratislave (Lamač/Nový kostol),

Pamiatka zosnulých, 23. nedeľa po Svätej Trojici, 3. 11. 2024, 10.00/**18.00 (s VP)**; ES 474, 679, 358, A 82, čít. text: 1M 22, 1 - 8

1. Mojžišova 22, 1 - 17a: „¹ Po týchto udalostiach Boh skúšal Abraháma. I riekol mu: Abrahám! Odpovedal: Tu som. ² Vtedy On riekol: Vezmi svojho syna, svojho jediného syna Izáka, ktorého miluješ, chod' do krajiny Mórija a obetuj ho tam ako spaľovanú obeť na vrchu, o ktorom ti poviem. ³ Nato Abrahám včasráno osedlal osla a vzal so sebou svojich dvoch sluhov aj syna Izáka. Keď naštiepal drevo na spaľovanú obeť, vstal a šiel na miesto, o ktorom mu Hospodin povedal. ⁴ Na tretí deň Abrahám pozdvihol oči a zďaleka uzrel to miesto. ⁵ Vtedy Abrahám povedal svojim sluhom: Zostaňte tu i s oslom, zatiaľ ja a chlapec pôjdeme až ta, pokloníme sa Bohu a vrátíme sa k vám. ⁶ Potom Abrahám vzal drevo na spaľovanú obeť, naložil ho na syna Izáka, sám však vzal do ruky oheň a meč, a tak šli vedno obaja. ⁷ Tu oslovil Izák otca Abraháma: Otče môj! Ten povedal: Čo chceš, syn môj! A on odvetil: Hľa, tu je oheň i drevo, kde je však baránok na spaľovanú obeť? ⁸ Nato povedal Abrahám: Boh si vyhlíadne baránka na spaľovanú obeť, syn môj. Tak išli vedno obaja. ⁹ Keď však došli na miesto, o ktorom mu povedal Hospodin, Abrahám tam postavil oltár, naukladal drevo, zviazal syna Izáka a položil ho na oltár navrch dreva. ¹⁰ Keď Abrahám vystrel ruku a vzal nôž, aby zarezal syna, ¹¹ zavola na neho z neba anjel Hospodinov: Abrahám, Abrahám! A ten odpovedal: Tu som. ¹² Tu mu on riekol: Nevystieraj ruku na chlapca a neublížuj mu, lebo teraz som spoznal, že sa bojíš Boha, a neodoprel si mi ani svojho syna, svojho jediného syna. ¹³ Vtedy Abrahám pozdvihol oči a zbadal, že v húšti je baran zachytený za rohy. Abrahám šiel, vzal barana a namiesto svojho syna ho obetoval ako spaľovanú obeť. ¹⁴ Vtedy Abrahám pomenoval to miesto: Hospodin si vyhlíadne, ako sa podnes hovorí: Na vrchu si Hospodin vyhlíadne. ¹⁵ Potom anjel Hospodinov zavola

z neba na Abraháma druhý raz ¹⁶ a riekol: Prisahám na seba - znie výrok Hospodinov: Pretože si to urobil a neodoprel si mi svojho jediného syna, ¹⁷ veľmi ťa požehnám, a tak veľmi rozmnožím tvoje potomstvo, že ho bude ako hviezd na nebi a ako piesku na brehu morskom.“

Milí bratia a milé sestry!

Spomína sa, ako k istému kazateľovi po skončení Služieb Božích prišiel jeden z ich účastníkov a hovorí mu: „Brat farár, **výborne ste kázali!**“ Farár mu na to odvetil: „**Viem.**“ - Dotyčný sa prekvapením mierne zarazil, keď farár pokračoval: „**Už pred Vami mi to pošepkal diabol,** keď som schádzal z kazateľne.“

Onen farár nechcel zahanbiť nadšeného poslucháča. Nehral sa na falošne skromného človeka, ktorý odmieta akékoľvek ocenenie. To zásadné, na čo chcel poukázať je skutočnosť, na ktorú by sme ani my nemali zabúdať, totiž: **neprestať rozlišovať medzi darom a darcom.** Nezabúdajme na rozdiel medzi darom a darcom. V onom prípade - oslovujúco zvestovať Božie slovo bol dar a **darcom tohto daru je Pán Boh. Chvála patrí predovšetkým Jemu,** až v druhom rade kazateľovi.

V čase, keď spomíname na našich zosnulých, keď si pripomíname tých, ktorí nám boli v živote drahí a už od nás odišli, je zvlášť

dôležité **uvedomovať si rozdiel medzi darom a darcom.** V týchto dňoch, keď myslíme na našich príbuzných a blízkych, na starých rodičov, rodičov, súrodencov, manželov a manželky, no viacerí aj na deti – na tých, ktorí už zosnuli – a neraz išlo o smrť po predchádzajúcom utrpení, či dokonca tragickú – pamätajme na to, že **život je Božím darom.** Nie je to čosi, čo vlastníme, ani vtedy nie, keď život vzbudí Pán Boh prostredníctvom nás, ako je to v prípade našich detí.

Nemusíme byť zbehlí v psychológii, aby sme pochopili, že **smrť – chvíle rozlúčky s tými, ktorých milujeme,** ktorým vďačíme za ich starostlivosť, lásku, za krásne spoločenstvo, ktoré sme s nimi prežívali, **patria k najťažším okamihom v živote.** **Nezriedka nás, aj za cenu straty tohto spoločenstva, Pán upozorňuje, že On je darcom všetkých dobrých darov – aj daru rodinného šťastia.** Sme upozornení na to, že **naša vzájomná ľudská láska nie je** naším vlastným produktom – **niečím, čím by sme sa sami mohli chváliť,** alebo si za to smeli niečo nárokovať, ale že **naša vzájomná ľudská láska je len odrazom nekonečne väčšej Božej lásky.** Ani na to nezabúdajme.

Vzájomnú lásku mali aj Abrahám a Izák. Ved' Izák bol vytúženým, dlho očakávaným dieťaťom Abraháma. Jediným synom, ktorého Pán Boh požehnal Abrahámovi a jeho manželke Säre. No **Pán Boh je darca, kým, rodina, deti, manžel, manželka sú darom. Bolo by nesprávne upriať sa na dar viac, ako na darcu a pomýlené cenit' si dar väčšmi ako toho, kto nám ho daroval, či dokonca dopustiť, aby nás dar oddelil od darcu.**

Môže k tomu dôjsť v rodinách, **keď** dáme v našom hodnotovom rebríčku **rodinu** vyššie ako Boha. **Zameníme ju za Boha.** Môže k tomu dôjsť aj v cirkvi, ak sa čisté učenie, dobrý kazateľ, aktívne slúžiace presbyterstvo a neordinovaní spolupracovníci, pekne obnovený kostol a zborové priestory stanú **istotou namiesto samého Pána Boha.** Preto, aby sme sa pred tým mali na pozore, aj nám tu a tam zaznie Božie: **Vezmi, čo miluješ, na čo sa spoliehaš, čo Ti je oporou a obetuj mi to!**

Pravdaže, Abrahámov prípad je jedinečný. Zväčša si také dary, akými sú naši blízki, berie Pán Boh späť sám. A vtedy sa pýtame: Bože, či si mi dal moju manželku, manžela, deti, mojich drahých preto, aby si mi ich vzal? **Pýtame sa, a nerozumieme.**

Ani Abrahám nerozumel, ale prijal Božiu vôľu. Hoci nerozumel, napriek tomu **Pána Boha naďalej miloval a poslúchal.**

Milí bratia, milé sestry, na tom záleží: prijať - poslúchnuť Božiu vôľu - či už jej porozumieme alebo nie. Lebo **Božie myšlienky nie sú našimi myšlienkami a naše cesty nie sú Božími cestami** (por. Izaiáš 55, 8).

Mravec nepochopí ani stavbu katedrály, ani počítačový program. Na to ma malú hlavu! Prikrátky rozum. Človek však niečomu takému rozumie, no **pred Božím tajomstvom, pred Božími myšlienkami sme na tom rovnako ako tie mravce.** Nestačíme na Božiu múdrosť. Nedokážeme pochopiť, prečo majú napr. malé deti nevyliciteľné choroby. Prečo čestní a statoční ľudia hynú pri autonehodách. **Prečo nám Pán Boh zobral rodičov,** manžela, manželku, deti. **A už vôbec nerozumieme, prečo Boh nechal ukrižovať svojho Syna Ježiša Krista.**

Áno, aj Pán Boh niekoho stratil. Aj Jeho Syn zomrel. Izáka dostal Abrahám späť. Príbeh o obetovaní, či presnejšie neobetovaní Izáka je protestom proti praxi starozmluvných pohanských národov, ktoré svojim božstvám obetovali aj deti. **Hospodin nežiada obeť detí, ale našu vieru, lásku a poslušnosť.**

Izáka dostal Abrahám späť, no jediný Boží Syn, Pán Ježiš Kristus, bol obetovaný. Dokonal na kríži aj pre moje a tvoje hriechy. Každá Večera Pánova nás o tom nanovo uisťuje. Pri prijímaní Pánových darov - posväteného chleba a posväteného vína - môže naša viera porozumieť, že to najväčšie, čo nám Pán Boh dáva, je Jeho láska. Láska, ktorá je silnejšia ako smrť. Pán Boh to dokázal, keď vzkriesil Ježiša Krista. To, že s Ním vzkriesi všetkých, ktorí vo viere v Ježiša žili i zomierali, je našou nádejou a útechou aj v dnešný deň.

Iste, utrpenie, bolesť a zármutok budeme na svete zažívať i naďalej. Kým budeme žiť, bude tu stále mnoho vecí, nad ktorými budeme nechápavo krútiť hlavou. Pýtať sa: Prečo? Vždy bude omnoho viac otázok ako odpovedí.

Spisovateľ Mark Twain sa raz priznal k niečomu - aj pre nás podnetnému: **„To, že je v Biblii mnohé, čomu nerozumiem, ma nijako neznepokojuje, Oveľa viac ma znepokojuje to, čomu rozumiem!“**

Viera dokáže poctivo povedať: „Neviem, nerozumiem.“ Spolieha sa však na to, že Pán Boh vie všetko, že On rozumie nám, aj našim žiaľom a zármutkom. Keď budeme naveky s Ním,

budeme mať na všetko Jeho dobrú odpoveď.

Netrápme sa, že mnohému, ani Pánu Bohu, vždycky nerozumieme. On rozumie nám a má nás rád ako Abraháma. Aj dnes nás svojou Večerou Pánovou pozýva: *Okúste a vidte, že dobrý je Hospodin! Blahoslavený je človek, čo dúfa v Neho!* (Por. Ž 34, 9) Amen.

Modlitba: Pane Bože, ďakujeme Ti, že nás učíš rozlišovať medzi darom a darcom. Oslavujeme Ťa za dar nášho života, aj za život tých, ktorí nás predišli do večnosti. Chválime Ťa za všetko, čím si skrze nich požehnal a obohatil nás samých. Keď na nich myslíme, vyznávame, že často nerozumieme, prečo je na svete toľko bolesti, chorôb a utrpenia. Uvedomujeme si, že aj odchodom niektorých našich milých nás upozorňuješ, aby sme sa viac upriamovali na Teba – darca všetko dobrého – ako na Tvoje dary. Ty sám buď a zostaň našou oporou. Duchu Svätý, posilni nás prijímať Božiu vôľu s nami – bez ohľadu na to, či jej budeme rozumieť alebo nie. Ďakujeme že v spojení s Tebou, v Tvojej svätej Večeri, môžeme rozumieť Tvojim úmyslom s nami. Ďakujeme, že so svojom útechou zostaneš so všetkými zarmútenými. Daj vedieť im i nám, že nám rozumieš, že nás máš

rád a veriacich v Teba vzkriesiš k trvalému spoločenstvu s Tebou. Amen.

S použitím: Vladislav Žák: Na počátku: (vyd. Ev. církev metodistická v ENA, Praha, 1990); Luděk Rejchrt: Slunce svítí všem (vyd. Česká biblická společnost, Praha, 1994):

Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár